Vuores, Särkijärven ranta-alue, asemakaava nro 8502
Vaihtoehtojen vaikutustenarvio

2.11.2026

Tiivistelmä
Asemakaavaluonnoksessa on tutkittu sekä alueelle sijoitettavan saunan sekä kiinteistölle RN:o 10:33 kulkevan, voimassa olevan tieoikeuden mukaisen väylän mahdollisuuksia. Alueella suoritettiin maastokatselmus yhdessä Tampereen kaupungin ympäristönsuojelun, kiinteistötoimen, viheralueyksikön, liikennejärjestelmän suunnittelu -yksikön sekä asemakaavoituksen kesken, minkä jälkeen tunnistettiin neljä etenemisvaihtoehtoa.

0) Ns. 0-vaihtoehto: alueelle ei laadita asemakaavaa
1) Asemakaavaa edistetään ilman saunaa ja ajoyhteyttä tilalle RN:o 10:33.
2) Sauna sisällytetään asemakaavaratkaisuun
3a) Ajoyhteys tilalle RN:o 10:33 toteutetaan tilan länsipuolelta, liittyen olemassa olevaan loma-asutustilojen ajoyhteyteen. Ei saunaa.
3b) Ajoyhteys tilalle RN:o 10:33 toteutetaan tilan itäpuolelta, edellyttäen yhteyttä Rehunnokanpolun kautta Konkelonkatuun. Ei saunaa.

Ensimmäisessä, vasemmanpuoleisessa kuvassa tilan RN:o 10:33 ja sen eteläpuolinen lehmusalue sl-6. Toisessa, oikeanpuoleisessa kuvassa esitetty saunalle tutkittu korttelialue YPU-2 Vuoreksen puistokadun yhteydessä asemakaavan valmisteluvaiheesta. Saunasta on sittemmin luovuttu asemakaavan valmisteluvaiheessa.

Suunnittelualueella toteutetun laajan luontoselvityksen perusteella havaittiin, että tilalle RN:o 10:33 osoitettu, voimassa oleva tieoikeus olisi haastava toteuttaa alueen luontoarvojen takia, mistä syystä vaihtoehto 3b (tie tilalle itäpuolelta) otettiin lisävaihtoehdoksi maastokäyntiä varten. Vaihtoehtojen vaikutuksia on tarkasteltu tässä maastokäynnin ja muun saatavilla olevan tiedon perusteella maankäyttö- ja rakentamisasetuksen 1§ mukaisesti.

Vaihtoehto 0:n tapauksessa luontoarvoja ei voida suojella asemakaavalla ja tilan RN:o 10:33 ajo-oikeutta koskeva ongelma tulisi myöhemmässä vaiheessa eteen, mahdollisesti siinä tilanteessa, kun kiinteistön omistaja haluaa toteuttaa kiinteistön olemassa olevan tieoikeuden mukaisen ajoyhteyden.

Vaihtoehto 1:n tapauksessa vaikutukset olisivat hyvin samankaltaiset 0-vaihtoehdon kanssa, mutta mahdollistaa alueen virkistysyhteyksien, luontoarvojen sekä melontarannan toimintojen merkitsemisen kaavakartalle, millä voidaan mm. pysyttää melontarannan toiminnot alueelleen.

Vaihtoehto 2:n tapauksessa saunan toteuttaminen merkitsisi merkittävää muutosta saunan tontin alueella, ja maaston kulumista myös tontin ympäristössä. Tällä olisi maisemaan, luonnonympäristöön sekä alueen lajistoon merkittäviä vaikutuksia.

Vaihtoehto 3:n tapauksissa länsipuolinen 3a-vaihtoehto on maaston maltillisempien korkeuserojen vuoksi toteuttamiskelpoisempi, mutta vaarantaa ja heikentää alueen merkittäviä luontoarvoja. Näitä ovat tervaleppäkorpi, kosteikko, lahokaviosammal, läheiselle lehmusmetsäalue, lepakot ja linnusto. Lehmusmetsikkö on luonnonsuojelulain 61 §:n suojeltu luontotyyppi. Vaihtoehtoinen itäpuolista ajoyhteyttä esittävä 3b-vaihtoehto on sekä luontoarvojen että toteutettavuuden kannalta hyvin haastava toteuttaa.

Tarkastelujen perusteella asemakaavan valmisteluvaiheessa valittiin vaihtoehto 3a, jossa ei ole saunaa mutta on läntinen ajoyhteys tilalle RN:o 10:33. Ajoyhteyden tarkka sijainti määritellään asemakaavan ehdotusvaiheessa tarkempien selvitysten ja viranomaiskeskustelujen perusteella. Luonnoksessa esitetty ohjeellinen ajoyhteys kulkee lehmusalueen länsipuolella ja voisi toteutuessaan heikentää korven ominaispiirteitä massanvaihtojen vuoksi. Tavoitteena on siirtää ajoyhteyttä idemmäksi, jotta etäisyys lehmuksiin säilyy riittävänä ja vaikutukset kosteaan korpeen jäävät vähäisiksi. Ratkaisu edellyttää tarkempia maastomittauksia, joiden tulokset huomioidaan ehdotusvaiheen suunnittelussa. Tavoitteena on kuitenkin osoittaa ympäristölle ”vähiten haitallinen” ajoyhteys kiinteistölle.

Valitussa vaihtoehdossa saunaa ei esitetä asemakaavakartalle, sillä ohessa esitetyt vaikutukset ympäristöön ja toisaalta rakennuksen vaatimukset jäteveden huollon arvioitiin liian suuriksi.

Alla tarkempi vaikutustenarvio maankäyttö- ja rakentamisasetuksen 1§ mukaisesti.

Vaihtoehto 0: ”ei tehdä mitään”

Vaikutukset… (MRA 1§)	Vaihtoehto 0: ”ei tehdä mitään”
… ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Ei muutosta nykytilanteeseen. Alueelle suunniteltu virkistysreitti toteutuu ilman kaavaakin.
… maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Ei muutosta nykytilanteeseen.
… kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Mikäli alueelle ei laadita asemakaavaa, jossa luontoarvot suojellaan. On myös mahdollista, että Lupa- ja valvontavirasto tekisi lehmuksia sisältävälle alueelle rajauspäätöksen, mikäli alueen luontoarvot olisivat vaarassa esimerkiksi ajoyhteyden osoittamisen yhteydessä.
… alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Ei muutosta nykytilanteeseen, mikä tarkoittaa yleiskaavan pohjalta tapahtuvaa luvitusta alueen loma-asumisen tiloilla, eikä maakunta- ja yleiskaavatasojen määräyksiä saada koottua asemakaavatasolle.
… kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Ei muutosta nykytilanteeseen. Yleiskaavan pohjalta tapahtuva rakentamisen luvitus ei ota kantaa rakentamisen sijaintiin maisemassa.
… elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen	Sauna saattaa toteutua alueelle ilman asemakaavamuutosta poikkeusluvalla, joten 0-vaihtoehto ei sulje sitä kokonaan pois.

Vaihtoehto 1: ”ei saunaa eikä ajoyhteyttä tilalle RN:o 10:33”

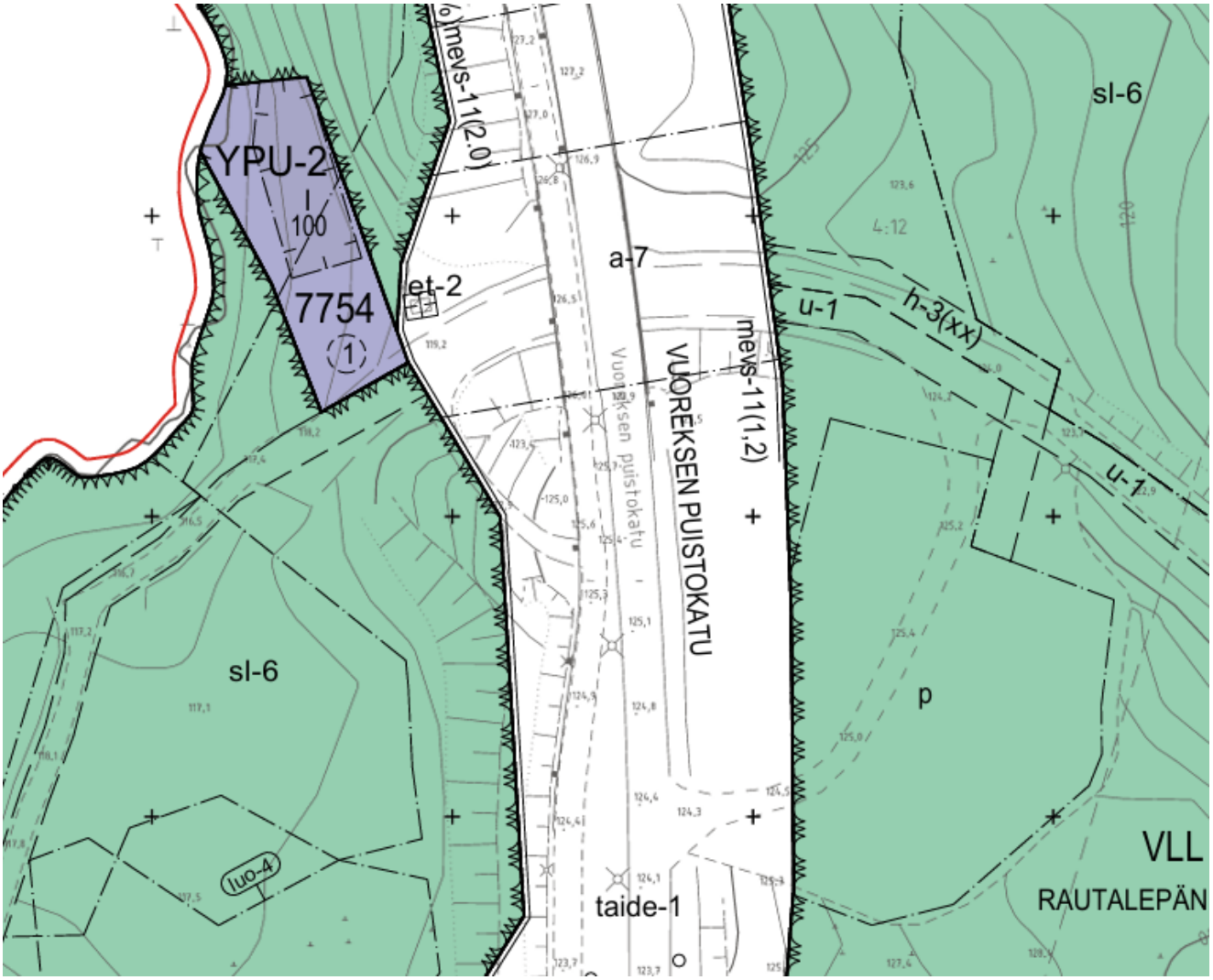
Vaikutukset… (MRA 1§)	Vaihtoehto 1: ”ei saunaa eikä ajoyhteyttä tilalle 10:33”
… ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Ei juuri muutosta nykytilanteeseen, mutta asettaa rajoitteen alueen virkistyskäytön kehittämiselle sekä estää pelastustien osoittamisen tilalle RN:o 10:33, jolloin tilaa ei ole mahdollista osoittaa loma-asumisen tontiksi. Lomakiinteistölle ei pystytä toteuttamaan ajoyhteyttä ja kulku sinne jatkuu veneellä siihen asti, kunnes asemakaavaprosessin ulkopuolella pyritään toteuttamaan ajoyhteys tilalle RN:o 10:33, jolloin prosessi käytäisiin tällöinkin toisaalta luonnonsuojelulain suojaamien lajien sekä yksityistielain välillä. Ajoyhteyden sisällyttäminen asemakaavaan mahdollistaisi ympäristölle ”vähiten huonon” vaihtoehdon esittäminen ajoyhteydeksi.
… maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Ei juuri muutosta nykytilanteeseen, sillä ei muodostu tarvetta louhia ajoyhteyttä tilalle RN:o 10:33, jolla olisi negatiivisia vaikutuksia alueen kallioperään ja mahdollisesti myös Särkijärven ja pohjaveden laatuun. Kallionlouhinta voisi vaikuttaa alueen pintavesien johtumiseen, millä voi olla haitallisia vaikutuksia alueen kosteusolosuhteista riippuvaisiin luontoarvoihin. Tässä vaihtoehdossa saunaa ei tule, millä on ylläpitävä vaikutus Särkijärven veden laadulle: saunan mahdolliset valumavedet olisivat voineet olla haitaksi Särkijärven vedenlaadulle.
… kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Saunan toteutumattomuus ylläpitää nykyistä lajistoa ja luonnon monimuotoisuutta saunalle suunnitellulla paikalla. Saunan sijaan paikalla säilyy liito-oravalle soveltuva elinympäristö ja puustoinen kulkuyhteys Vuoreksen puistokadun ylitse. Myös läheisen luonnonkolon säilyminen ei tule uhatuksi. Lepakoiden rantametsään sijoittuvat ruokailualueet säilyvät yhtenäisinä. Ajoyhteyden toteutumattomuus tarkoittaa, että tien tieltä ei raivata ennallistettavissa olevaa

	tervaleppäkorpea (länsireitti) tai heikennetä muutakaan luonnonympäristöä, kuten arvokasta lintukeskittymää, eikä lepakoiden ruokailualuetta ja lahokaviosammalen ydinaluetta pirstota. Mikäli ajoyhteyttä ei esitetä, ei tilaa RN:o 10:33 ole välttämättä mahdollista esittää tontiksi, mikäli sinne ei ole esitetty pelastustietä, jolloin jäisi vaihtoehdoiksi jättää kiinteistö pois asemakaavakartalta tai pohtia alueelle muita vaihtoehtoisia käyttötarkoituksia.
… alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Saunan pois jääminen ei vaikuta alueen nykytilanteeseen, mutta ajoyhteyden pois jääminen merkitsee yleiskaavassa merkityn loma-asumisen tilan poistumista Särkijärven ranta-alueelta. Tämä poistaa tarpeen laajentaa alueella olevien mökkien ajoyhteyksiä tulevaisuudessa, eikä siten kasvata olevien mökkiteiden liikennettä.
… kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Saunan rakentamatta jättäminen säilyttää nykyisen, metsäisen rantamaiseman Särkijärveltä katsottuna. Ajoyhteyksien jättäminen pois asemakaavasta voisi merkitä tilan RN:o 10:33 jäämistä pois asemakaavakartalta, jolloin alueen ajoyhteyden kehittäminen voisi tapahtua hallitsemattomammin, jolloin ajoyhteys voisi kulkea maisemallisesti kriittisempien alueiden läpi, esimerkiksi lähempää rannan puustoa.
… elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen	Ei muutosta nykytilanteeseen saunan osalta, voi tosin kannustaa yleisen saunan rakentumista esimerkiksi Särkijärven vastarannalle Västinginmäkeen, asemakaavassa varatulle VU-5 alueelle.

Vaihtoehto 2: ”Sauna osoitetaan asemakaavaan”

Vaikutukset… (MRA 1§)	Vaihtoehto 2: ”Sauna osoitetaan asemakaavaan”
… ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Laajentaa Särkijärven ranta-alueen virkistyspalvelutarjontaa, mahdollistamalla yleisen saunan kehittämisen Vuoreksen Puistokadun läheisyydessä. Nykyinen metsäpolku (joka kiertää niemennokan sillan alitse) katkeaa ja tulisi linjata sauna-alueen lävitse uudelleen, jolloin saunan ja rantapolun käyttäjien eri intressit voivat törmätä. Saunan toteuttaminen kuitenkin kasvattaisi liikennettä Vuoreksen puistokadun varren pysäköintialueelle, joka lisäisi kesäisen pururadan, talvisen ladun ylittävää liikennettä ladun alamäessä, mikä voisi kasvattaa vaaratilanteiden määrää.
… maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Merkittävä vaikutus nykytilanteeseen: saunalla voi olla vaikutuksia Särkijärven veden laatuun keskitetystä jäteveden keräämisestä huolimatta, saunan toteuttaminen vaatii alueella laajahkoa maaston muokkausta. Saunan ja sen vesihuollon rakentamisen yhteydessä on riski työmaavesien aiheuttamalle Särkijärven kuormitukselle.
… kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Saunan toteuttaminen merkitsee maastonmuokkauksen ohella alueen puuston kaatamista ja siten luonnon monimuotoisuuden heikkenemistä alueellisesti: on mahdollista, että alueen läpi kulkeva liito-oravalle soveltuva elinalue lakkaa olemasta oravalle soveltuva ja liito-oravalle sekä muullekin lajistolle tärkeä rannan mukainen kulkuyhteys (ekologinen yhteys) katkeaa tai merkittävästi heikkenee). Mahdollisista rajoittavista kaavamääräyksistä huolimatta saunan alueen keinovalaistus voi etenkin syyskesän hämärinä iltoina häiritä ranta-alueella ruokailevia vesisiippoja.

… alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Saunan toteuttaminen muuttaa alueen yhdyskuntarakennetta, sillä se kasvattaa liikennettä Vuoreksen Puistokadun varren pysäköintialueelle, ja voi asettaa haasteita tulevaisuudessa mahdollisen alueelle tulevan raitiotien suunnittelussa. Ainoa reitti pysäköintialueelle Västinginmäen suunnasta joutuisi pysäköintialueen suuntaisliittymän takia vaihtamaan tien puolta Vuoreksen suunnassa olevassa liikenneympyrässä, joka kasvattaisi ympyrän käyttöastetta. Saunan toteuttaminen edellyttäisi mahdollisesti alueellisen sähköinfran kehittämistä sekä saunan jätevesien keräämistä umpisäiliöön, sillä Vuoreksen jätevesiviemäristä ei ole realistista vetää johtoyhteyttä saunalle: tämä tarkoittaisi yleisen saunan veden käyttöön mitoitettua riittävän isoa maanalaista umpisäiliötä ja säännöllistä, mahdollisesti viikoittaista, jätevesisäilön tyhjennystä, mikä edelleen lisää huoltoajoliikennettä Vuoreksen puistokadun sillan alikulussa.
… kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Saunan rakentaminen missä tahansa muodossa vaikuttaisi alueen maisemaan, erityisesti Särkijärven suunnasta katsottuna, mutta myös Vuoreksen puistokadun suunnasta: toteuttaminen johtaisi alueellisen maaston muokkaukseen ja puiden kaatamiseen, minkä lisäksi myös mahdolliset laiturirakenteet muokkaisivat nykytilannetta merkittävästi. Muutokset voisivat myös parantaa tilannetta nykyiseen verrattuna.
… elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen	Toteutuessaan voisi rajoittaa vastarannalle asemakaavoitetun Västinginmäen saunalle soveltuvan tontin rakentumista.

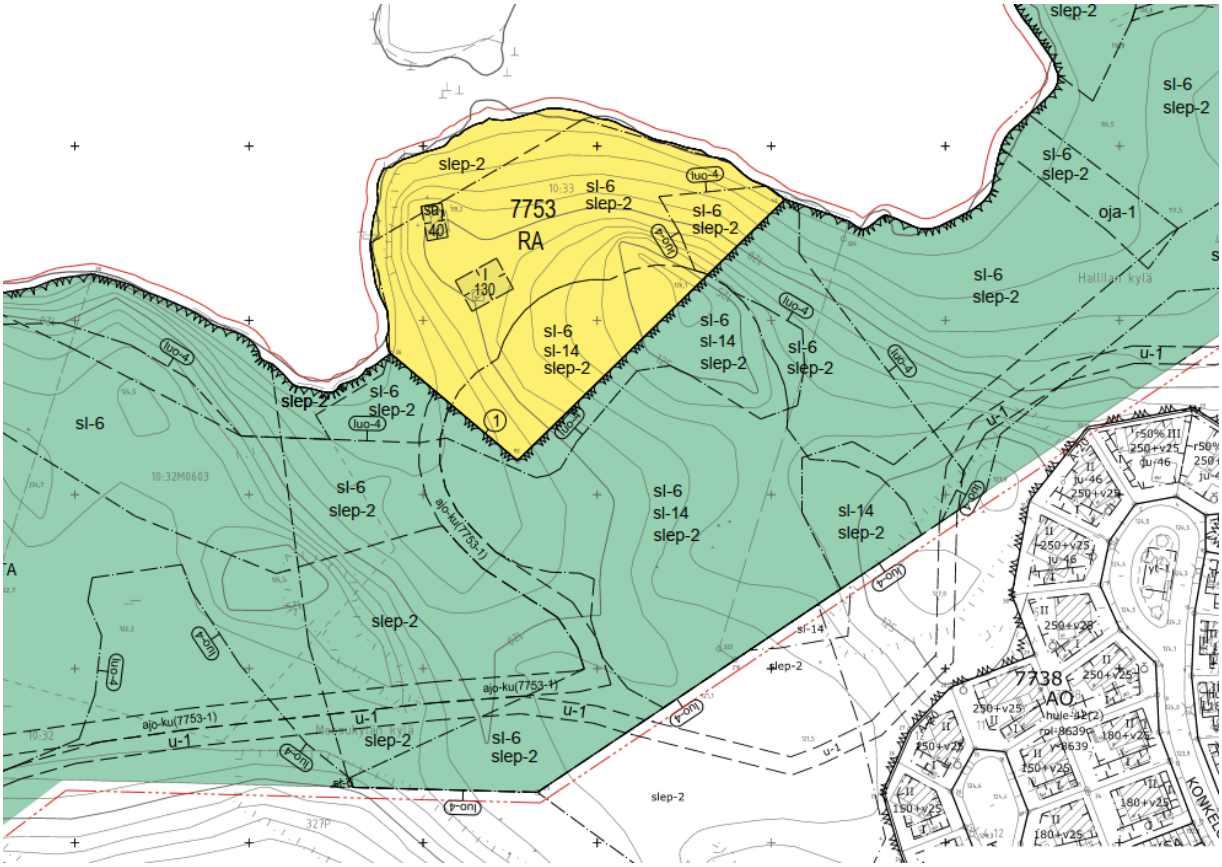
Kaavaluonnoksessa tutkittu, vaihtoehdon 2 mukainen saunalle osoitettu tontin paikka Vuoreksen puistokadun länsipuolella, olevan pysäköintialueen lähistöllä. Saunasta on sittemmin luovuttu asemakaavan valmisteluvaiheessa.

Vaihtoehto 3a: ”läntinen ajoyhteys tilalle RN:o 10:33” tai vaihtoehto 3b: ”itäinen ajoyhteys tilalle RN:o 10:33”

Vaikutukset… (MRA 1§)	**Vaihtoehto 3a: ”läntinen ajoyhteys tilalle RN:o 10:33” tai Vaihtoehto 3b: ”itäinen ajoyhteys tilalle RN:o 10:33”**
… ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	**Yhteiset**: mahdollistaa loma-asumisen tontin asemakaavoittamisen ja nykyisen toiminnan vakiinnuttamisen, ja loma-asujien mökille kulku helpottuu ajoyhteydellä. **VE3a**: Laajentaa Rautalepänpolulta lähtevää, loma-asutuskiinteistöille kulkevaa jo olevaa ajoyhteyttä. Nykyiseen ajoyhteyteen ja olevaan tieoikeuteen perustuva ratkaisu laajentaa jo olevaa ajoreitistöä, eikä luo uusia ylityspaikkoja latureitille. **VE3b**: Muodostaa uuden, pelkästään yhtä kiinteistöä palvelevan ajoyhteyden Konkelonkadun päästä Rehunnokanpolkua hyödyntäen, joka latureitin ylittäessään voi muodostaa vaaratilanteita satunnaisen ajoneuvoliikenteen ylittäessä latureitin alamäkiosuudella. Tuottaa uuden ylityspaikan ladulle.
… maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	**VE3a**: Reitin toteuttaminen tarkoittaisi maanvaihtojen tarvetta tervaleppäkorven ranta-alueella, millä voisi olla samentava / heikentävä vaikutus Särkijärven vesistöön. **VE3b**: Reitin toteuttaminen vaatisi merkittävää maaston muokkausta, sillä reitti on nykyisellään jyrkkää rinnettä, joka tilan lähellä muuttuu kallioiseksi. Tämä tarkoittaisi kallioperään kajoamista, sekä täyttöjä ja pengerryksiä, millä voisi olla myös haitallisia vesistövaikutuksia (kuten veden samentumista) reitin rakentamisen aikana. Reitti on myös haastava toteuttaa geoteknisesti alueen jyrkkyyden vuoksi.
… kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	**VE3a**: Luonnonsuojelulain suojaaman lehmusmetsikön lävitse reittiä ei voida rakentaa. Tällöin vaihtoehtoinen reitti tervaleppäkorven lävitse hävittäisi myös korven ominaispiirteet, vaikka tervaleppäkorpi olisi varsin helposti kuusia

	poistamalla ennallistettavissa luonnonsuojelulain suojellun luontotyypin kriteerit täyttäväksi. Lisäksi uusi reitti heikentäisi merkittävästi tärkeää linnustokeskittymää, lahokaviosammalen ydinaluetta ja lepakoiden ruokailualuetta. Haitalliset vaikutukset johtuvat etenkin puuston poistosta sekä reitin rakentamisen vaatimien laajojen massanvaihtojen vuoksi, mikä vaikuttaa alueen kosteustasapainoon ja mahdolliseen korven kuivumiseen ja puustokuolemiin. **VE3b**: Itäisen reitin toteuttaminen vaikuttaisi heikentävästi alueen lahokaviosammalen ydinalueeseen, merkittävään linnustokeskittymään ja lepakoiden ruokailualueisiin. Reitti sijoittuisi luonnonsuojelulailla suojellun lehmusmetsikön suojavyöhykkeelle. Luontoarvoja heikentävät vaikutukset johtuvat etenkin laajasta puuston poistotarpeesta ja maaperän kosteusolosuhteiden muutoksesta maa- ja kallioperän louhinta-, kaivuu- ja täyttötöiden vuoksi.
… alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	**VE3a**: Reitti tukeutuu alkuosaltaan olevaan ajoyhteyteen muille loma-asumisen kiinteistöille, joten liikenteen määrä nykyisellä ladun ylityspaikalla lisää vähäisesti vaaratilanteita virkistysreitin käyttäjien kanssa. **VE3b**: Itäinen reitti luo ladulle uuden ylityspaikan, joka lisää vaaran paikkoja läntistä reittiä enemmän satunnaisilla ajoneuvoylityksillä. Luo yksittäistä kiinteistöä palvelevan reitin, joka alkaa Konkelonkadun päästä ja kulkee lyhyen matkaa Rehunnokanpolkua pitkin muiden reitin käyttäjien keskuudessa. Reitti sijoittuisi mahdollisesti luonnonsuojelulaissa suojellun lehmusmetsikön suojavyöhykkeelle.
… kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	**VE3a:** Vaihtoehtoa 3b vähäisemmät vaikutukset maisemaan, mutta vaikutuksia lähimaisemaan, kun puuston kaato ja maaperän muokkaus muuttaa etenkin kostean alueen puustorakennetta ja aluskasvillisuutta. Ratkaisu edellyttää virkistysreitin varrella kulkevalta osuudeltaan metsään tehdyn aukon laajentamista.

	VE3b: Merkittäviä vaikutuksia Särkijärven kaukomaisemassa reitin vaatiman maastonmuokkauksen vuoksi: puuston kaadot ja rinteen muokkaaminen näkyisivät uudelta latureitiltä sekä järveltä käsin, sillä reitti kulkee läheltä rantaa.
… elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen	Ylläpitää nykytilannetta.

Kuvassa esitetty loma-asumisen tila 10:33 keltaisella aluerajauksella asemakaavaluonnoskartalla. Kuvassa on esitetty kaavaluonnokseen valittu länsisuuntainen ohjeellinen ajoyhteys (3a), jota on tarkoitus tarkistaa asemakaavan ehdotusvaiheessa. Itäisen ajoreitin vaihtoehto 3b olisi kulkenut Rehunnokanpolulta esitetyn lehmusalueen itäpuolelta, jolloin reitille olisi asettunut merkittäviä korkeusvaihteluita.